



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou v právní věci

žalobkyně: **H. R.**, narozená dne X
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

za účasti: **a) I. R.**, narozený dne X
b) nezl. V. R., narozený dne X
c) nezl. D. R., narozený dne X
zastoupeni zákonným zástupcem I. R.
všichni bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 1. 2025, č. j. MV-175314-6/SO-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 24. 1. 2025, č. j. MV-175314-6/SO-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 28. 8. 2024, č. j. OAM-34241-59/DP-2017 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), a toto rozhodnutí potvrdila.
2. Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobkyně ze dne 30. 11. 2017 o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem společného soužití rodiny na území podle § 46 odst. 3 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. 7. 2019 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť nebyly ve stanovené lhůtě předloženy doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti.

II. Obsah žaloby

3. Žalobkyně v prvním žalobním bodu namítla, že správní orgány se uchýlily k příliš formalistickému výkladu příslušných ustanovení zákona o pobytu cizinců, kdy se v pochybnostech přiklonily k závěru v neprospěch žalobkyně. Dle žalobkyně tak postupovaly v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů a v rozporu s ochranou základních lidských práv a svobod. Žalobkyně poukazovala na to, že svou pobytovou žádost podala již dne 30. 11. 2017 a že v průběhu řízení několikrát doložila potřebné příjmy, avšak z důvodu nezákonného postupu správního orgánu a přílišné délky řízení již tyto příjmy nebyly aktuální. Tato „neaktuálnost“ příjmu, výzva k doložení aktuálních příjmů a jejich doložení se několikrát opakovalo, až nastala situace, kdy žalobkyně nebyla schopna příjmy doložit (rodina se dostala do problémů). Uvedla, že jelikož nedisponuje vlastními příjmy, tak do řízení opakovaně dokládala příjmy svého manžela (OSVČ), který však v důsledku finanční tísně nebyl schopen uhradit veškeré zálohy na pojistné na zdravotní a sociální pojištění, a proto z posledně doložených příjmů vyplývají na těchto pojistných plněních nedoplatky. Zdůraznila, že převážnou většinu délky správního řízení dokládala dostatečné příjmy, ale ty nebyly správním orgánem správně nebo vůbec posouzeny, a to nezákonně, jak uvedla žalovaná v rozhodnutí ze dne 24. 2. 2022, č. j. MV-2859-4/SO-2022. Podotkla, že pokud by býval správní orgán I. stupně žádosti vyhověl v zákonné lhůtě pro vydání rozhodnutí, pak by žalobkyně mohla v tuto chvíli být držitelkou povolení k trvalému pobytu, jako ostatní členové rodiny (srov. § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Namítla, že pokud nebude její žádosti vyhověno, tak doba pobytu na území na základě fikce plynoucí z této žádosti se nezapočítává do doby 5 let nepřetržitého přechodného pobytu, které se počítají ke dni podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. Z toho dovozovala, že je jí daným postupem na předem nepředvídatelnou dobu znemožněno, příp. značně ztíženo získání povolení k trvalému pobytu. Nezohlednění této skutečnosti ze strany správních orgánů proto považovala za rozporné s principem ochrany dobré víry a přepjatě formalistické. Uvedla, že správní orgán má možnost odpustit podmínku doložení dostatečných příjmů

s ohledem na mimořádné skutečnosti, které v případě žalobkyně nastaly. K tomu žalobkyně odkázala na rozsudek zdejšího soudu ze dne 13. 2. 2020, č.j. 6 A 117/2019-54. Uzavřela, že před vydáním prvního rozhodnutí ve věci samé dostatečné příjmy doložila, avšak správní orgán I. stupně její podklady neposoudil, což později konstatovala i žalovaná.

4. Ve druhém žalobním bodu žalobkyně namítala, že správní orgány se ve zcela nedostatečném rozsahu vypořádaly s uplatněnou námitkou nepřiměřenosti dopadu napadeného rozhodnutí do základního práva žalobkyně a jejího manžela na respektování soukromého a rodinného života chráněného čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a do nejlepšího zájmu jejich nezletilých dětí chráněného čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Dále namítla, že se správní orgány nevypořádaly s námitkou porušení zásady *non-refoulement* dle čl. 2 a 3 Úmluvy. Odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), dle které povinnost posuzovat přiměřenost důsledků negativního rozhodnutí vyplývá přímo z čl. 8 Úmluvy. NSS pak mimořádný význam přisuzuje hledisku nejlepšího zájmu nezletilého dítěte. Uvedla, že napadené rozhodnutí představuje svými důsledky významný zásah do soukromého a rodinného života trvale usídlené žalobkyně, jejího manžela i jejich nezletilých dětí, jelikož má nevyhnutelně za následek ztrátu možnosti oprávněně pobývat na území ČR, ztrátu možnosti žádat o udělení trvalého pobytu po sedmi letech oprávněného pobytu (plynoucího z fikce pobytu) a uložení povinnosti vycestovat z území, kde oprávněně pobývají všichni její rodinní příslušníci. Uvedla, že v ČR má svého manžela, pana I. R., držitele povolení k trvalému pobytu, s nímž sdílí společnou domácnost, a dvě nezletilé děti, nezl. D. R. a nezl. V. R., které plní školní docházku a disponují rovněž povolením k trvalému pobytu. Dále namítla, že ani samostatně ani spolu s rodinnými příslušníky nemůže vést soukromý a rodinný život v zemi původu, jelikož tam probíhá válečný konflikt postihující celou zemi. Vycestováním do země původu by se tak žalobkyně vystavovala ohrožení života a zdraví, hrozbě mučení, krutého, nelidského či ponižujícího zacházení, to vše v rozporu s čl. 2 a 3 Úmluvy. K možnosti udělení dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, na kterou v napadeném rozhodnutí poukázala žalovaná, uvedla, že se jedná o nenárokový pobytový titul a že rozhodnutí o jeho neudělení nepodléhá soudnímu přezkumu, což do značné míry snižuje úroveň ochrany práv žalobkyně, pokud by byla odkázána výlučně na tento institut. Znovu zdůraznila, že v důsledku napadeného rozhodnutí nevyhnutelně a nevratně ztrácí možnost dlouhodobé stabilizace jejího pobytového statusu na území ČR, to vše za situace, kdy zde pobývá mimořádně dlouhou dobu a je do české společnosti plně integrována. Dále namítala, že mezi ní a jejím manželem jsou blízké osobní vazby a citové pouto, přičemž mu je napadeným rozhodnutím znemožňováno dlouhodobé vedení rodinného života se svou manželkou. Nevydání povolení k pobytu se pak dle žalobkyně významně dotkne i vývoje, výchovy a péče o její nezletilé děti, které ji vnímají jako svoji matku a mají k ní citové pouto. Uvedla, že o děti každodenně pečuje a věnuje jim veškerý čas. Proporcionalita dopadu byla posouzena nedostatečně a nesprávně.
5. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalované k dalšímu řízení a uložil jí povinnost uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalované

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

6. Žalovaná trvala na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí, žalobní námitky odmítla jako nedůvodné a v podrobnostech odkázala na obsah napadeného rozhodnutí a na spisový materiál. Uvedla, že napadené rozhodnutí není nezákonné, není věcně nesprávné, není vnitřně rozporné ani nepřezkoumatelné. Žádné z (procesních) práv žalobkyně nebylo porušeno a v napadeném rozhodnutí se vypořádala se všemi odvolacími námitkami.
7. Zdůraznila, že smyslem předkládání dokladu o úhrnném měsíčním příjmu rodiny po sloučení je prokázat stálost a pravidelnost příjmů, s tím, že těchto bude dosahováno (lze se důvodně domnívat) i do budoucna. Z toho důvodu je třeba vycházet z aktuálních dokladů. Požadavek správního orgánu I. stupně na předložení dokladu/náležitosti žádosti tak dle žalovaného nelze považovat za přepjatý formalismus, ale za postup v souladu se zákonem. Pokud by správní orgán I. stupně žádosti vyhověl přes nesplnění zákonného požadavku, porušil by zásadu zákonnosti dle § 2 odst. 1 správního řádu a zásadu zákazu zneužití pravomoci dle § 2 odst. 2 správního řádu. Zdůraznila, že žalobkyně nepředložila žádný doklad o úhrnném měsíčním příjmu rodiny po sloučení ani v rámci odvolacího řízení; stále tak nebylo možno zjistit výši úhrnného měsíčního příjmu rodiny po sloučení. Za takového stavu se dle žalované žalobkyně nemohla domnívat, že její žádosti mělo být vyhověno. Pokud žalobkyně nepředložila jednu z náležitostí žádosti, tak zde nebyl prostor pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu.
8. Dále uvedla, že dopady napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života byly posouzeny řádně. K odkazu na zásadu *non-refoulement* žalovaná uvedla, že žalobkyni nebyla přezkoumávanými rozhodnutími stanovena lhůta k vycestování. Otázku případného porušení této zásady mají dle judikatury NSS povinnost zvážit správní orgány, resp. soudy např. v rozhodnutí o uložení správního vyhoštění.
9. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

10. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně pobývala naposledy na území ČR na základě víza k pobytu nad 90 dnů za účelem rodinným, které jí bylo uděleno s platností od 10. 3. 2017 do 31. 12. 2017.
11. Dne 30. 11. 2017 podala žalobkyně žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR za účelem společného soužití rodiny na území podle § 42a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 30. 7. 2019.
12. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 3. 6. 2021, č. j. OAM-34241-21/DP-2017, byla žádost žalobkyně dle § 46 odst. 3 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 30. 7. 2019, zamítnuta. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že žalobkyně ani na výzvu nepředložila doklad, který by byl způsobilý prokázat, že úhrnný měsíční příjem rodiny po sloučení odpovídá požadavkům uvedeným v § 42b odst. 1 písm. d) předmětného zákona.
13. K odvolání žalobkyně bylo toto rozhodnutí zrušeno rozhodnutím žalované ze dne 24. 2. 2022, č. j. MV-2859-4/SO-2022, a věc byla vrácena správnímu orgánu I. stupně k novému projednání. Žalovaná v tomto rozhodnutí dospěla k závěru, že k odvolání nově předložený doklad o úhrnném měsíčním příjmu rodiny (potvrzení o výši příjmu žalobkyně ze dne 19. 7. 2021) mohl mít vliv na posouzení celé žádosti, a proto

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

konstatovala, že dle § 82 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), je nutné k těmto skutečnostem přihlídnout. Rovněž dospěla k závěru, že správní orgán I. stupně postupoval v řízení nesprávně, když odmítl meritorně posoudit doložené přiznání k dani jako doklad prokazující úhrnný měsíční příjem rodiny po sloučení. Vytkla mu také, že postupoval nesprávně, pokud trval na doložení pouze platebního výměru na daň z příjmů fyzických osob.

14. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 19. 12. 2022, č. j. OAM-34241-38/DP-2017, byla žádost žalobkyně opětovně podle § 46 odst. 3 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 30. 7. 2019, zamítnuta. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že žalobkyně ani na výzvu nepředložila doklad, který by byl způsobilý prokázat, že úhrnný měsíční příjem rodiny po sloučení odpovídá požadavkům uvedeným v § 42b odst. 1 písm. d) předmětného zákona.
15. K odvolání žalobkyně bylo toto rozhodnutí zrušeno rozhodnutím žalované ze dne 16. 5. 2023, č. j. MV-65954-6/SO-2023, a věc byla vrácena správnímu orgánu I. stupně k novému projednání. Žalovaná zde dospěla k závěru, že přijaté řešení, tj. odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně bez posouzení přiměřenosti jeho dopadů do soukromého a rodinného života žalobkyně a členů její rodiny neodpovídalo okolnostem daného případu. Shledala, že správní orgán I. stupně měl přistoupit k posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a členů její rodiny.
16. Výzvou ze dne 4. 7. 2023 správní orgán I. stupně vyzval žalobkyni k předložení dokladu o příjmu jejího manžela (tj. zejména platební výměr za zdaňovací období – kalendářní rok 2022 spolu s vyúčtováním záloh na pojistné na důchodové pojištění za rok 2022 včetně případných nedoplatků a penále) a dále, pokud její příjem plyne stále ze závislé činnosti, k předložení aktuálního potvrzení o výši příjmu ze závislé činnosti či jiného dokladu prokazujícího měsíční úhrnný příjem její rodiny po sloučení.
17. Žalobkyně v podání ze dne 28. 7. 2023 požádala o prodloužení lhůty k předložení požadovaných podkladů o 30 dnů. Následně žádné podklady nedoložila. Správní orgán I. stupně v přípisu ze dne 14. 3. 2024 lhůtu neprodloužil.
18. Žalobkyně k podání ze dne 29. 4. 2024 doložila daňové přiznání manžela za rok 2023 a přehledy PSSZ a VZP za rok 2023. Žalobkyně k podání ze dne 17. 6. 2024 doložila dodatečný platební výměr na daň z příjmu fyzických osob za zdaňovací období roku 2023 jejího manžela a dále vyúčtování záloh na pojistné na důchodové pojištění za rok 2023 a vyúčtování pojistného na veřejné zdravotní pojištění ze období od 18. 10. 2021 - 23. 3. 2024 jejího manžela.
19. Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 28. 8. 2024 byla žádost žalobkyně znovu zamítnuta dle § 46 odst. 3 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 30. 7. 2019.
20. Správní orgán I. stupně v odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedl, že k žádosti byl v průběhu správního řízení naposledy předložen, jako doklad o úhrnném měsíčním příjmu rodiny po sloučení, platební výměr na daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2020 manžela žalobkyně doplněný o doklad vydaný příslušnou správou sociálního zabezpečení o výši zaplaceného pojistného na pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za období 2020 včetně výše případných

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

nedoplatků a penále, dále byla doložena pracovní smlouva žalobkyně ze dne 1. 6. 2021, uzavřená na dobu neurčitou, s nástupem do zaměstnání ke dni 1. 6. 2021 včetně potvrzení o výši příjmu ze závislé činnosti ze dne 19. 7. 2021 za měsíc červen 2021. K tomu uvedl, že nutnost prokázat dostatečnost příjmů rodiny po sloučení směřuje do budoucna, a proto je třeba dokládat aktuální příjmy. K uvedeným dokladům uvedl, že v polovině roku 2023 již nebyly způsobilé prokázat, že příjem rodiny po sloučení bude skutečně odpovídat minimálním zákonným požadavkům dle § 42b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Z tohoto důvodu žalobkyni dne 4. 7. 2023 vyzval k odstranění vad žádosti, tj. k tomu, aby předložila doklady o svých aktuálních příjmech, výzva jí byla doručena dne 12. 7. 2023, lhůta byla poskytnuta do 27. 7. 2023. Žalobkyně však ani po výzvě obsahující četná poučení a nadstandartní lhůtu doklady nepředložila. Uvedl, že žalobkyně měla k dispozici více jak 6 let k předložení požadovaných dokladů, a i přesto, že její žádost byla dvakrát zamítnuta ze stejného důvodu, tak žalobkyně neučinila.

21. Konstatoval, že žalobkyně dne 26. 4. 2024 doložila dodatečné daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2023 manžela žalobkyně, opravné přehledy o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2023 podané k Pražské správě sociálního zabezpečení (dále jen „PSSZ“) a VZP a.s. ze dne 23. 4. 2024, přičemž zároveň požádala o přerušení řízení z důvodu opatření a předložení dokladu o příjmu, resp. platebního výměru za zdaňovací období 2023 svého manžela, doplněného o vyúčtování záloh na pojistné na důchodové pojištění s vyúčtováním pojistného na veřejné zdravotní pojištění, a dále dokladu k prokázání skutečných nákladů na bydlení. Správní orgán I. stupně této žádosti usnesením ze dne 7. 6. 2024, č. j. OAM-34241-55/DP-2017, nevyhověl. Žalobkyně na to dne 17. 6. 2024 doplnila dodatečný platební výměr manžela za zdaňovací období 2023 ze dne 3. 6. 2024, včetně vyúčtování PSSZ a VZP za rok 2023. Z těchto vyúčtování vyplynulo, že dlužná částka ke dni 12. 6. 2024 činila u PSSZ 21 023 Kč a součet dlužných částek činil 143 400 Kč; vyúčtování VZP pak ke dni 26. 3. 2024 evidovalo záporné pojistné v konečném zůstatku -6 475 Kč a penále činilo v konečném zůstatku -4 843 Kč. Správní orgán I. stupně z předložených dokladů zjistil následující čistý měsíční příjem: od daňového základu uvedeného v dodatečném platebním výměru je odečtena vyměřená daň, výše plateb pojistného na sociální zabezpečení včetně penále za uvedené zdaňovací období a dále je odečtena výše záloh na veřejné zdravotní pojištění. Výsledná částka se pak dělí 12 dle počtu kalendářních měsíců zdaňovacího období. Uvedl, že předložené doklady nedokládaly přehledy o výši zaplacených pojistných na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti za příslušné zdaňovací období, ale pouze částky částečné úhrady a výši dluhu u PSSZ ke dni 12. 6. 2024; nebyly doloženy žádné doklady o uhrazení skutečných plateb za sociální pojištění. Z doložených dokladů tak dle správního orgánu nevyplývala výše čistého příjmu manžela žalobkyně, jelikož dlužná částka se mění každý den a mohla být k datu rozhodnutí jiná. Dospěl tak k závěru, že z doložených dokladů není možné určit výši čistého úhrnného měsíčního příjmu, a proto tyto doklady neakceptoval ve smyslu § 42b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Správní orgán I. stupně dále uvedl, že relevantní doklady žalobkyně nedoložila ani ve lhůtě k přerušení řízení, kterou sama požadovala (30 dnů). Součinnost žalobkyně označil za slabou a v silném kontrastu s jejím tvrzením, že v případě zamítnutí žádosti dojde k zásadnímu zásahu do jejího soukromého a rodinného života. K této otázce správní orgán uvedl, že samo o sobě nyní vydané rozhodnutí nemá za následek ztrátu oprávnění pobývat na území, jelikož žalobkyni nebylo doposud vydáno žádné povolení k dlouhodobému či trvalému pobytu. Podotkl, že žalobkyně může stále využít možnosti

k podání žádosti o pobytové oprávnění ve formě zaměstnanecké karty na území dle § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců. S odkazem na soudní judikaturu uvedl, že nevydání pobytového oprávnění, obecně, může jen výjimečně být nepřiměřeným zásahem do rodinného či soukromého života cizince.

22. K nejlepšímu zájmu dítěte dle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte uvedl, že nezletilým synům žalobkyně byl dne 28. 12. 2016 udělen trvalý pobyt, kdy tou dobou na území ČR pobýval také jejich otec, manžel žalobkyně, na základě vydaného trvalého pobytu a sama žalobkyně tou dobou nebyla držitelkou žádného pobytového oprávnění, neboť na území vstoupila až dne 27. 2. 2017 na základě uděleného víza. Dále podotkl, že na území ČR pobývá na základě vydaného trvalého pobytu matka žalobkyně a od roku 2015 také otec žalobkyně. Dle správního orgánu tak případná nepřítomnost žalobkyně na území vzhledem k nezletilým synům nemůže způsobit intenzivní zásah do rodiny žalobkyně, jelikož tito pobývali na území ČR s otcem a prarodiči ještě před vstupem žalobkyně na území ČR. Dále odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, ze kterého vyplývá, že z hlediska čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte je nutno rozlišovat mezi různými kategoriemi právních řízení podle typu dopadu na dítě (Ústavní soud rozlišil 4 základní kategorie). Nynější řízení spadá do třetí kategorie, kde je zájem dítěte jen jedním z mnoha zájmů různých dalších subjektů, mezi kterými je třeba vyvažovat. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že dopad vydaného rozhodnutí, s ohledem na důvod zamítnutí žádosti, že se nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti, je zásahem přiměřeným. Uvedl, že samotná délka pobytu žalobkyně v ČR není dostatečným důvodem pro odhlédnutí od naplnění důvodů pro nevydání platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. K požadavku na doplnění dokazování provedením výslechu žalobkyně a jejího manžela správní orgán uvedl, že jej považuje za nadbytečný, a to vzhledem k důvodům pro zamítnutí předmětné žádosti.
23. Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí dne 12. 9. 2024 odvolání, které dne 24. 10. 2024 doplnila. V odvolání žalobkyně uváděla obdobné námitky jako v podané žalobě.
24. Napadeným rozhodnutím ze dne 24. 1. 2025 bylo odvolání žalobkyně zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno. V odůvodnění žalovaná uvedla, že žalobkyně *de facto* nerozporuje, že z předložených dokladů není možné určit/vypočítat úhrnný měsíční příjem rodiny po sloučení. Proto žalovaná odkázala na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, kde je uvedeno, z jakých důvodů nelze z dokladů předložených žalobkyní (dokumenty za rok 2023) čistý měsíční příjem vypočítat – jedná se zejména o neplacení záloh a z toho vyvěrající nedoplatky/penále, či dluhy. Dále uvedla, že žalobkyně nepředložila žádný doklad ani v rámci odvolacího řízení, a proto stále nelze zjistit výši úhrnného měsíčního příjmu rodiny po sloučení.
25. Dle žalované žalobkyně nemohla být v dobré víře, že správní orgán I. stupně mohl (v roce 2024) vycházet z dokladů o příjmu z doby před několika lety. K povinnosti správního orgánu I. stupně vycházet ze skutkového i právního stavu, který tu je v době rozhodování (vydání rozhodnutí), žalovaná odkázala na rozsudek NSS ze dne 18. 3. 2021, č. j. 10 Azs 81/2020-44. Smyslem předkládání dokladů o úhrnném měsíčním příjmu rodiny po sloučení je prokázat stálost a pravidelnost příjmů, s tím, že těchto bude dosahováno i do budoucna, požadavek na předložení aktuálních dokladů tak nelze vnímat jako přepjatý formalismus. Dle žalované od tohoto požadavku nelze ustoupit, pokud žalobkyně a její rodina chtějí pobývat na území, tak budou muset „z něčeho žít“. Navíc žalobkyně tvrdila, že příjmy její rodiny jsou dostatečné, avšak nepředložila pro to

způsobilý doklad, i když uváděla, že ho doloží. K argumentu, že délka řízení žalobkyni způsobila nemožnost předložit požadovaný doklad, žalovaná uvedla, že žalobkyně toto své tvrzení blíže nevysvětlila. Odkaz žalobkyně na rozsudek zdejšího soudu ze dne 13. 2. 2020, č. j. 6A 117/2019-54, nepovažovala za příléhavý, neboť v nynějším řízení se nejedná o hodnocení skutečnosti na vůli cizince nezávislé. Nadto tento rozsudek byl zrušen právě výše odkazovaným rozsudkem NSS č. j. 10 Azs 81/2020-44. Ve světle tohoto rozsudku se pak postup správního orgánu I. stupně jeví jako správný a zákonný.

26. K posouzení přiměřenosti žalovaná uvedla, že ne každá zákonná podmínka může být „prolomena“ s odkazem na nejlepší zájem dítěte. Danou podmínku dle žalované nelze pominout ani prominout. Konstatovala, že žalobkyně, resp. její manžel měl pro dlouhou dobu probíhajícího řízení dostatek prostoru „urovnat“ své finance, o čemž v průběhu řízení hovořila i sama žalobkyně. V této souvislosti žalovaná uvedla, že délka řízení není přičitatelná jen správnímu orgánu I. stupně, ale žalobkyně v průběhu řízení opakovaně uváděla, že požadované doklady doloží a správní orgán I. stupně na tyto doklady vyčkával. Přesto je žalobkyně nedoložila. Délka řízení nemůže způsobit nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalovaná se ztotožnila s úvahou správního orgánu I. stupně stran přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalobkyně. Připomněla, že v případě vydání oprávnění k pobytu dochází k výrazně menšímu zásahu do práv cizince, neboť nedochází ke zhoršení jeho postavení, jelikož dosud výhod požadovaného pobytového oprávnění nevyužíval. Dále uvedla, že žalobkyně měla dostatek prostoru případně požádat o vydání (nového) povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem nebo o vydání zaměstnanecké karty, kde není ze zákona stanovena povinnost prokazovat měsíční příjem v zákonem stanovené výši. Rovněž žalovaná dospěla k závěru, že rozhodnutím nejsou nijak ovlivněna ani oprávnění k pobytu rodinných příslušníků žalobkyně. Synové mohou nadále pobývat na území se svým otcem a pokračovat ve svém vývoji a vzdělávání. Připomněla, že je v dispozici žalobkyně, aby setrvala na území, přičemž jí není znemožněno do budoucna na území pobývat, ani jí není ukládáno správní vyhoštění. Kromě nové žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny odkázala např. na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, o které by žalobkyně mohla požádat jako státní příslušnice U., které ve vycestování z území brání překážka na její vůli nezávislá spočívající v ozbrojeném konfliktu na území U. Žalobkyně by tak nadále mohla se svou rodinou pobývat na území. K výsledkům žalobkyně a jejího manžela uvedla, že tyto nebyly nutné, neboť realita soukromého a rodinného života žalobkyně byla prezentována v průběhu správního řízení na základě vyjádření žalobkyně. Dle žalované již žalobkyně uvedla veškeré skutečnosti, které v dané věci považovala za podstatné; žádné nové skutečnosti neuvedla ani v odvolání. Uzavřela, že rozhodnutí nenarušuje rodinné a sociální vazby, neboť tato není bezprostředně nucena opustit území ČR, a proto nelze hovořit o nepřiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalobkyně, či ohrožení jejího života a zdraví.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

27. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s.ř.s.“), a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni

vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

28. K projednání věci soud nařídil ústní jednání, které se konalo dne 27. 3. 2026, žalobkyně i žalovaná setrvaly na svých stanoviscích. Žalobkyně v souvislosti se soukromým a rodinným životem namítala nedostatečně zjištěný skutkový stav, nebyl dostatečně vymezen zájem nezletilých dětí, bylo potřebné vyslechnout druhého rodiče, nebylo zjištěno nic k prarodičům, nelze argumentovat tím, že by zde děti mohly pobývat samy, kdyby žalobkyně odcestovala.
29. Osoby zúčastněné na řízení se ve věci písemně nevyjádřily, při jednání manžel žalobkyně za zúčastněné osoby uvedl, že on tady má živnost, děti jsou zde od školky, starší již jde na střední školu, přejí si, aby žalobkyně tady s nimi byla legálně a získala povolení k pobytu.
30. Podle § 46 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 30. 7. 2019, *pro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny nebo za účelem vědeckého výzkumu platí obdobně odstavec 1 věta druhá a § 55 odst. 1, § 56 odst. 1 písm. a) až c), e), g), h), l) a m)), § 56 odst. 2 písm. a) a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum.*
31. Podle § 56 odst. 1 písm. a) téhož zákona *dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže se cizinec na požádání ministerstva nebo zastupitelského úřadu nedostaví k pohovoru nebo nepředloží ve stanovené lhůtě doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti o dlouhodobé vízum nebo jestliže se i přes provedení pohovoru nebo vyhodnocení předložených dokladů nepodaří tyto údaje ověřit.*
32. Podle § 42b odst. 1 písm. d) téhož zákona *k žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny je cizinec povinen předložit doklad prokazující, že úhrnný měsíční příjem rodiny po sloučení nebude nižší než součet*
 1. částek životních minim členů rodiny a
 2. nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených pro účely příspěvku na bydlení zvláštním právním předpisem nebo částky, kterou cizinec věrohodně prokáže jako částku skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení rodiny; na požádání je cizinec povinen předložit též prohlášení o zproštění povinnosti mlčenlivosti finančního úřadu, a to v plném rozsahu údajů, za účelem ověření úhrnného měsíčního příjmu rodiny; pokud cizinec předložil k žádosti doklad o příjmu člena rodiny, je povinen na požádání předložit též jeho prohlášení o zproštění povinnosti mlčenlivosti.

Za příjem se považuje příjem započitatelný podle zákona o životním a existenčním minimu, s výjimkou jednorázového příjmu, přídatku na dítě, podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci a dávek v systému pomoci v hmotné nouzi; pro účely výpočtu příjmu se § 8 odst. 2 až 4 zákona o životním a existenčním minimu nepoužije.
33. Primárním účelem uvedené povinnosti (tj. ve smyslu § 42b odst. 1 písm. d) výše) žadatele o povolení k dlouhodobému pobytu je tedy zajistit, aby cizinec disponoval dostatkem prostředků pro hrazení svého dlouhodobého pobytu na území České republiky, a zamezit tomu, aby cizinec žádající o dlouhodobý pobyt, resp. celá jeho rodina, byla předem zřejmou zátěží pro sociální systém České republiky (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2025, č. j. 10 Azs 245/2014-41, bod [15]).

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

34. Rovněž je třeba konstatovat, že zákon o pobytu cizinců v citovaném ustanovení neudává taxativní výčet jedině možných dokladů, které lze k prokázání těchto prostředků použít. NSS již v rozsudku ze dne 10. 1. 2019, č. j. 5 Azs 154/2018-29, uvedl, že přiznání pobytového oprávnění je vázáno nikoli na předložení jediného konkrétního dokladu, „ale na faktickém prokázání dostatečnosti příjmů žadatele k zajištění pobytu na území České republiky; k prokázání této skutečnosti lze použít různých dokladů“. Bylo tedy pouze na žalobkyni, jakým způsobem prokáže dostatečnost příjmů své rodiny k zajištění jejich pobytu na území České republiky.
35. Je v zájmu žadatele o pobytové oprávnění, aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny podklady potřebné ke kladnému vyřízení jeho žádosti. V tomto typu řízení – řízení o žádosti – se neuplatní obecná vyšetřovací zásada, nýbrž zásada koncentrace řízení, jejíž podstatou je to, aby cizinec v řízení o vydání povolení k dlouhodobému pobytu tvrdil relevantní skutečnosti a označil důkazy již v řízení před správním orgánem I. stupně (v podrobnostech viz např. rozsudky NSS ze dne 5. 11. 2020, č. j. 7 Azs 234/2020-32; ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 Azs 206/2016-48; příp. ze dne 30. 3. 2020, č. j. 1 Azs 513/2019-37).
36. Žalobkyně byla opakovaně správním orgánem I. stupně vyzvána k doložení podkladů prokazujících úhrnný měsíční příjem rodiny po sloučení ve smyslu § 42b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců – jednalo se o výzvy ze dne 30. 4. 2018, ze dne 29. 5. 2020, ze dne 3. 6. 2022 a ze dne 4. 7. 2023. Ve všech výzvách byla žalobkyně náležitě poučena o tom, že je nezbytné doložit takové doklady, z nichž bude zřejmé, že úhrnný měsíční příjem žalobkyně a osob společně s ní posuzovaných nebude nižší než součet částek životních minim a nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených zvláštním právním předpisem, nebo částky, kterou žalobkyně prokáže jako částku skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení. Z obsahu správního spisu tak vyplývá, že správní orgán I. stupně od počátku řízení nepovažoval žádost žalobkyně za bezvadnou, o čemž svědčí opakované výzvy k odstranění vad žádosti. Žalobkyně tak dle soudu nemohla důvodně nabýt přesvědčení, že jí předložené doklady jsou dostačující a že její žádosti tak bude vyhověno.
37. K odkazu žalobkyně na rozsudek zdejšího soudu č. j. 6 A 117/2019-54, soud uvádí, že tento rozsudek byl zrušen rozsudkem NSS ze dne 18. 3. 2021, č. j. 10 Azs 81/2020-44. NSS sice vyjádřil pochopení pro úvahy zdejšího soudu vedoucí k prolomení zásady, že správní orgán vychází při vydání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který je zde v době jeho rozhodování (§ 96 odst. 2, § 90 odst. 4 nebo § 82 odst. 4 správního řádu), což platí i pro rozhodnutí odvolacího správního orgánu (rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 68/2008-126, č. 1786/2009 Sb. NSS, bod 36, či ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 165/2018-40, bod 18), NSS rovněž uznal, že sedm let je neúměrně dlouhá doba pro trvání správního řízení, ale přesto aproboval postup žalované, která hodnotila splnění podmínek pro povolení (tehdy projednávaného) trvalého pobytu podle skutkového stavu ke dni vydání rozhodnutí. Opačný postup by byl dle NSS v rozporu s ústavním principem právní jistoty (byť by byl ku prospěchu žadatelky), neboť by podporoval nepředvídatelné rozhodování správních orgánů.
38. Dle soudu lze z výše uvedeného rozsudku NSS dovodit závěr, že nepřiměřená délka řízení nemůže opodstatnit odchýlení se od zásady, že správní orgán rozhoduje podle skutkového a právního stavu ke dni vydání rozhodnutí. Jakkoli tedy v tomto případě může daný postup působit tvrdě, tak je v souladu s principem právní jistoty. Z tohoto

důvodu soud neshledal postup správních orgánů rozporným s principem dobré víry či přepjatě formalistickým. V této souvislosti je nutné též zmínit, že žalobkyně poslední doklady týkající se úhrnného měsíčního příjmu rodiny do řízení předložila dne 17. 6. 2024 (v podrobnostech viz bod 18. tohoto rozsudku), které správní orgán I. stupně v prvostupňovém rozhodnutí vyhodnotil jako nedostatečné pro určení výše čistého příjmu manžela žalobkyně, neboť nebyly předloženy přehledy o výši zaplacených pojistných na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti za příslušné zdaňovací období ani žádné doklady o uhrazení skutečných plateb za sociální pojištění. Ve svém odvolání, ani v jeho doplnění pak žalobkyně již žádné doklady (tj. zejména nové) v tomto směru nepředložila.

39. Je třeba konstatovat, že žalobkyně opakovaně žádala správní orgán I. stupně o prodloužení lhůty k odstranění vad žádosti (např. žádosti ze dne 11. 10. 2022, 22. 11. 2022, 27. 7. 2023, žádost o přerušení řízení ze dne 26. 4. 2024) s tím, že příjmy její rodiny jsou dostatečné, jen má obtíže s obstaráním požadovaných dokladů, ale že je doloží (zjednodušeně řečeno). Následně však požadované doklady nedoložila buď vůbec (do vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 19. 12. 2022) nebo doložila doklady nedostatečné (do vydání prvostupňového rozhodnutí dne 28. 8. 2024). Ani v rámci odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 19. 12. 2022, ani v rámci odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí pak již žádné doklady (tj. zejména nové) nedoložila. V rámci odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí se soustředila v této otázce toliko na to, že zamítnutí žádosti z důvodu nedoložení příjmu je v rozporu s principem ochrany dobré víry a je přehnaně formalistické, nicméně samotný věcný závěr správního orgánu I. stupně (tj. že z předložených dokladů není možné vypočítat úhrnný měsíční příjem rodiny po sloučení) však žalobkyně nijak nezpochybňovala, neučinila tak ani v podané žalobě.
40. Jakkoli soud hodnotí délku sedmi let správního řízení jako zcela neúměrnou, tak zároveň zdůrazňuje, že byť za délku správního řízení jsou odpovědné správní orgány, nelze pominout, že žalobkyně v průběhu správního řízení opakovaně žádala o prodloužení lhůty k odstranění vad žádosti, uváděla, že požadované doklady doloží a správní orgán I. stupně proto na tyto doklady vyčkával. Dle soudu se tak žalobkyně nemohla důvodně domnívat, že její žádosti bude vyhověno, když nedoložila jednu z podstatných náležitostí žádosti.
41. Ani z toho, že žalovaná shledala nesprávným a nezákonným postup správního orgánu I. stupně, který ve svém prvním rozhodnutí ze dne 3. 6. 2021 meritorně neposoudil žalobkyní doložené přiznání k dani jako doklad prokazující úhrnný měsíční příjem rodiny po sloučení (když trval na doložení pouze platebního výměru na daň z příjmů fyzických osob), nelze dovodit, že žádosti žalobkyně mělo být vyhověno. Rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je třeba vnímat jako jeden celek, přičemž z rozhodnutí žalované ze dne 24. 2. 2022, č. j. MV-2859-4/SO-2022, nevyplývá závěr, že správní orgán I. stupně měl žádosti vyhovět, ale toliko, že měl žádost znovu projednat a „*ve věci rozhodnout na základě zjištěného aktuálního skutkového stavu*“ (srov. čtvrtý odstavec na str. 7 tohoto rozhodnutí); správní orgán I. stupně měl rovněž zohlednit potvrzení o výši příjmu žalobkyně ze dne 19. 7. 2021, které nově doložila až k odvolání. Je také třeba znovu připomenout, že správní orgány mají povinnost vycházet ze skutkového stavu ke dni vydání svého rozhodnutí (k tomu viz shora uvedený rozsudek NSS 18. 3. 2021, č. j. 10 Azs 81/2020-44), a to i přesto, že správní orgán I. stupně v rozhodnutí ze dne 3. 6.

2021 pochybil. Na to byla žalobkyně upozorněna nejen v rozhodnutí žalované ze dne 24. 2. 2022, ale i ve výzvách vydaných v návaznosti na toto zrušující rozhodnutí, ve kterých správní orgán I. stupně požadoval po žalobkyni předložení „aktuálních“ dokladů. Proto nelze akceptovat námitku, že v řízení několikrát doložila potřebné příjmy; splnění této podmínky je totiž třeba posuzovat vždy až ke dni vydání rozhodnutí.

42. Argument žalobkyně, že pokud by býval správní orgán I. stupně vyhověl její žádosti v zákonné lhůtě pro vydání rozhodnutí, tak mohla být v tuto chvíli držitelkou trvalého pobytu, resp. o něj tento pobytový titul žádat, je třeba odmítnout jako hypotetický, když vyhovění žádosti o povolení k trvalému pobytu není podmíněno pouze 5 lety nepřetržitého přechodného pobytu na území, ale zákon o pobytu cizinců obsahuje i další podmínky (srov. § 70 odst. 2 tohoto zákona). Dle soudu pak ani neúměrná délka správního řízení nemůže založit důvodné očekávání, že žádosti bude vyhověno a že doba pobytu na území na základě fikce plynoucí z této žádosti bude započítána do doby nepřetržitého přechodného pobytu pro účely vydání povolení k trvalému pobytu.
43. Soud tedy neshledal důvodnou žalobní námitku, v níž žalobkyně namítala příliš formalistický výklad zákona o pobytu cizinců, a namítala, že požadované doklady několikrát doložila.
44. Ve druhém žalobním bodu pak žalobkyně namítala, že se správní orgány zcela nedostatečně vypořádaly s námitkou nepřiměřenosti dopadu napadeného rozhodnutí do základního práva žalobkyně a jejího manžela na respektování soukromého a rodinného života chráněného čl. 8 Úmluvy a do nejlepšího zájmu jejich nezletilých dětí chráněného čl. 3 Úmluvy o právech dítěte.
45. Zdejší soud si je vědom toho, že čl. 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem (rozsudek NSS ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017-29, bod 12). K jeho potenciální aktivaci musí cizinec v řízení, jako je to nyní, vznést konkrétní námitku nepřiměřenosti zásahu do soukromého či rodinného života. Teprve pak se správní orgán s touto námitkou musí vypořádat (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019-31, bod 15, či ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019-39, bod 19). Je třeba navíc konstatovat, že čl. 8 Úmluvy může být použit jen za předpokladu, že konkrétně vyargumentovaná nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého či rodinného života cizince není na prvý pohled nemyslitelná, tzn. že cizincem tvrzená nepřiměřenost dopadů rozhodnutí není jen zdánlivá či zjevně nespadá pod ochranu čl. 8 Úmluvy.
46. NSS dále s odkazem na judikaturu ESLP (zejména rozsudek ze dne 9. 4. 2019, *I. M. proti Švýcarsku*, stížnost č. 23887/16, a rozsudek ze dne 8. 11. 2016, *E. G. proti Švýcarsku*, stížnost č. 56971/10) v rozsudku ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, shrnul: „Dle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. Toto hledisko nejlepšího zájmu dítěte přenáší Evropský soud pro lidská práva (ESLP) i do posuzování zásahů smluvních stran Úmluvy do rodinného života cizinců ve smyslu čl. 8 Úmluvy, jež se dotýkají (především nezletilých) dětí, a přisuzuje mu zejména ve své recentní judikatuře zcela zásadní význam, byť ne v tom smyslu, že by musela vždy a za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem, ale právě především z hlediska procesního, tedy ESLP posuzuje, zda skutečně příslušné správní orgány a soudy věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé

rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte, který jsou povinny také v konkrétní věci definovat, a případným konkurujícím veřejným zájmem, a zda tuto svou úvahu ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřily.“

47. Z judikatury ESLP tak plyne, že je nutno se vždy pečlivě zabývat situací nezletilých dětí. V úvahu je nutno brát především věk dítěte, míru závislosti na péči rodičů atd. V rozsudku ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, NSS zdůraznil, že „*nejlepší zájem dítěte neznamená, že je třeba přijmout všechny děti, kterým by se lépe žilo ve smluvním státě Úmluvy, nicméně je třeba ho považovat za středobod úvah a přiznat tomuto zájmu rozhodující význam (rozsudek ze dne 14. ledna 2016, M. proti Francii, stížnost č. 30955/12, body 56-57, důraz doplněn NSS). Při určení nejlepšího zájmu dítěte státy požívají prostor pro uvážení. Rozpor s článkem 8 Úmluvy nastane za situace, kdy odůvodnění vnitrostátních rozhodnutí jsou nedostatečná a neobsahují posouzení protichůdných zájmů. V takovém případě není dle ESLP přesvědčivě prokázáno, že zásah byl přiměřený sledovanému účelu a byl odůvodněn naléhavou společenskou potřebou (rozsudek ESLP ze dne 21. června 2012, Fernsehgesellschaft SRG proti Švýcarsku, stížnost č. 34124/06, bod 65)“.*
48. Zároveň výše uvedené neznamená, že je nezbytné žádosti cizince vyhovět jen s ohledem na nejlepší zájem dítěte. Relevantní judikatura Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020-27, ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28, či ze dne 12. 6. 2020, č. j. 5 Azs 343/2019-37) nestanovuje absolutní převahu nejlepšího zájmu dítěte a nevylučuje, aby při posouzení individuálních okolností věci nemohl převážet jiný konkurující zájem. Nejvyšší správní soud (v rozsudku ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020-27) poukázal na skutečnost, že nedávná judikatura Ústavního soudu zavedla jistou kategorizaci různých řízení podle intenzity působení nejlepšího zájmu dítěte (nález ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19). A to od řízení, v nichž se přímo rozhoduje o úpravě práv a povinností dítěte právě jakožto dítěte (řízení o péči o dítě a styku s ním), přes řízení, jejichž účelem je upravit práva a povinnosti dítěte, aniž by se dotýkala statusu dítěte (řízení o soukromoprávních závazcích), po řízení, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte, ale která mají na dítě zprostředkovaný právní dopad. V těchto kategoriích se pak nejlepší zájem dítěte projevuje různou intenzitou od předního a rozhodujícího kritéria až po „prosté“ vážení s dalšími hodnotami a zájmy.
49. Podle uvedeného nálezu patří do třetí kategorie řízení o vyhoštění osoby pečující o dítě (nález sp. zn. IV. ÚS 950/19, bod 52). Rozhodnutí o neudělení pobytu představuje méně intenzivní zásah než vyhoštění, proto není důvod řadit jej do první či druhé kategorie vymezené Ústavním soudem. U třetí kategorie se přitom podle Ústavního soudu „*otevívá širší prostor pro převážení jiným konkurujícím zájmem než u druhé kategorie, neboť se zde nestřetává jen zájem dítěte na jedné straně a jiný zájem na straně druhé, ale zájem dítěte je jen jedním, byť nepochybně významným, z vícera zájmů různých dalších subjektů, mezi kterými je třeba vyvažovat a které mohou být stejně významné či dokonce významnější“* (nález sp. zn. IV. ÚS 950/19, bod 53). Z tohoto nálezu vychází i napadené rozhodnutí.
50. V souladu s citovanou judikaturou tak zdejší soud konstatuje, že pokud může mít rozhodnutí správního orgánu dopady na nezletilé dítě, a to jak přímo (je-li jeho pobytový status navázán na pobyt cizince), tak nepřímo (s ohledem na intenzitu vazeb dítěte na cizince, jehož povinnost vycestovat např. v důsledku ztráty pobytového oprávnění by fakticky vynutila změnu pobytu dítěte), musí být z rozhodnutí správního orgánu patrné, že se jeho souladem s nejlepším zájmem dítěte zabýval.

51. Dle soudu bylo hledisko nejlepšího zájmu dítěte (dětí) ve věci správními orgány zváženo a poměřeno s protichůdným zájmem státu na neudělení povolení k dlouhodobému pobytu žalobkyně. Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně se na území ČR zdržuje od roku 2017, na území ČR žije se svou rodinou, tedy manželem a dvěma nezletilými dětmi, kteří však do ČR přicestovali již dříve, manžel a děti disponují trvalým pobytem. Na území ČR pobývají též rodiče žalobkyně na základě povolení k trvalému pobytu. Manžel žalobkyně na území ČR podniká, děti plní školní docházku, všichni sdílí společnou domácnost, žádné zvláštní okolnosti či potřeby členů rodiny ze spisu nevyplývají, v tomto směru se tak jedná o „běžnou“ rodinu. Žalobkyně byla osobně přítomna a zúčastněna při výchově svých dětí po více než polovinu jejich života, především ve školním věku dětí (jak uvedla v odvolání ze dne 24. 10. 2024).
52. V této souvislosti soud konstatuje, že žalobkyně v žalobě nevznesla námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu ohledně soukromého a rodinného života a nejlepšího zájmu nezletilých dětí, tuto námitku poprvé vznesla až při jednání dne 27. 3. 2026. Jedná se přitom o nový samostatný žalobní bod, neboť je třeba rozlišovat mezi námitkou nesprávného posouzení přiměřenosti (kterou v žalobě vznesla) a námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu, byť obě souvisí se soukromým a rodinným životem a nejlepším zájmem nezletilých dětí. Soud tak tuto námitku považuje za opožděnou, neboť byla podána až po lhůtě k podání žaloby (§ 71 odst. 2 s.ř.s.). Nicméně, i kdyby se jednalo o včasnou námitku, nemohl by jí soud považovat za důvodnou. Žalobkyně totiž nijak věcně nepopsala, jaké konkrétní podstatné skutečnosti nebyly žalovanou zjištěny, které by mohly mít na posouzení těchto otázek vliv. Není tak zřejmé, v čem mělo být posouzení žalované z materiálního pohledu deficitní. Zároveň osoby zúčastněné na řízení měly možnost se v soudním řízení k věci vyjádřit, přičemž ani ony žádné další podstatné skutečnosti, které by správní orgány nezjistily, neuvedly. Tato námitka by tak nemohla být důvodná.
53. Správní orgán I. stupně se otázkou přiměřenosti dopadů svého rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně i otázkou nejlepšího zájmu nezletilých dětí zabýval, soud však musí v určitém smyslu jeho úvahu korigovat. Ze spisu je sice zřejmé, že děti žalobkyně pobývaly v minulosti na území ČR delší dobu pouze se svým otcem a prarodiči, žalobkyně přicestovala do ČR až v roce 2017 (jak k tomu žalobkyně uvedla v odvolání, ona sama byla osobně přítomna a zúčastněna při výchově svých dětí po více než polovinu jejich života, především ve školním věku dětí). Nicméně, z toho podle názoru soudu nelze dovozovat, že by v době vydání napadeného rozhodnutí bylo možné jako přiměřenou hodnotit její budoucí nepřítomnost na území ČR (tedy odloučení od rodiny), resp. zejména, kdyby se mělo jednat o odloučení dlouhodobé. S touto argumentací správního orgánu I. stupně tedy soud nesouhlasí. Soud však neshledal, že by toto odůvodnění prvostupňového orgánu způsobovalo nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť žalovaná v této souvislosti zejména akcentovala, že je v dispozici žalobkyně dále setrvat na území, k žádnému odloučení tudíž nemusí dojít.
54. Soud tak z hlediska hodnocení zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a její rodiny (včetně zájmu nezletilých dětí) považuje za nejpodstatnější, že žalobkyně v důsledku vydání napadeného rozhodnutí nemusí území ČR opustit. V první řadě správní orgán I. stupně i žalovaná poukázaly na to, že jí není ukládáno správní vyhoštění, ani povinnost vycestovat, a žalobkyně může svůj pobyt upravit pomocí jiného pobytového titulu, kdy uvedly zejména možnost požádat o zaměstnaneckou kartu ve

smyslu § 42g odst. 5 zákona o pobytu cizinců, kde není ze zákona povinnost prokazovat úhrnný měsíční příjem. K tomu žalobkyně v odvolání ani v žalobě neuplatnila žádnou výhradu. Takové pobytové oprávnění je přitom plnohodnotným pobytovým titulem. Dále poukázaly i na možnost podat novou žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití na území ČR, popř. též na možnost požádat o vízum za účelem strpění dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Jedná se sice o nenárokové oprávnění, přesto však jde o možnost, jak v České republice legálně nadále setrvat. Soudu je přitom známo z úřední činnosti, že tento typ víza bývá občanům U. v současné době udělován (k tomu např. případ řešený soudem v rozsudku ze dne 20. 6. 2025 č.j. 4 A 22/2025-79, kdy se dokonce jednalo o osobu pravomocně odsouzenou za spáchání úmyslného trestného činu). Rovněž, dle současné správní praxe a judikatury nedochází k nuceným návratům občanů U. do domovského státu z území ČR. V neposlední řadě je třeba zmínit též možnost žalobkyně požádat o mezinárodní ochranu ve formě doplňkové ochrany (s ohledem na probíhající ozbrojený konflikt na U.). Žalobkyni tedy nebylo napadeným rozhodnutím znemožněno do budoucna na území ČR pobývat, ani v jeho důsledku nemůže dojít k jejímu nucenému vycestování na U., žalobkyně má k dispozici jiné reálně dostupné právní prostředky, jak může svůj pobyt na území ČR upravit. Za takových okolností se tak soud ztotožnil se závěrem žalované, dle kterého napadené rozhodnutí nepřiměřený zásah do soukromého rodinného života nepředstavuje, a to ani s ohledem na nejlepší zájem nezletilých dětí. S ohledem na to nemohlo dojít ani k porušení zásady *non-refoulement*.

55. Na základě shora uvedeného soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
56. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.
57. Výrok o nákladech řízení pod bodem III. rozsudku je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 5 s.ř.s., neboť osoby zúčastněné na řízení by měly právo na náhradu nákladů řízení, jen pokud by vůči neúspěšné žalobkyni bránily své právo, které jim vyplývalo z napadeného rozhodnutí, anebo které jim vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem, k tomu ale v dané věci nedošlo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. března 2026

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně